

Brüssel, 17. oktoober 2019
(OR. en)

13171/19

SOC 672
EMPL 508
ECOFIN 879
EDUC 409
SAN 432
GENDER 44
ANTIDISCRIM 39

MÄRKUS

Saatja:	Alaliste esindajate komitee (COREPER I)
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Heaolumajandus
	– Nõukogu järelduste eelnõu

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud teemat käsitlevate nõukogu järelduste eelnõu.

Delegatsioonid kiitsid alaliste esindajate komitee (COREPER I) 16. oktoobri 2019. aasta koosolekul heaks eesistujariigi Soome algatusel esitatud teksti, erandiks oli Bulgaaria, kes esitas analüüsi reservatsiooni punktide 24 ja 47 muutmise suhtes.

Muudatused võrreldes eelmise versiooniga (12613/19) on tähistatud dokumendis **paksus kirjas**.

EPSCO nõukogu kutsutakse üles võtma kõnealused nõukogu järeldused vastu oma 24. oktoobri 2019. aasta istungil.

Eelnõu: nõukogu järeldused heaolumajanduse kohta

TUNNISTADES, ET:

1. Heaolumajandus on poliitiline suund ja juhtimisalane lähenemisviis, mille eesmärk on asetada inimesed ja nende heaolu poliitika ja otsuste tegemise keskmesse. Kuigi inimeste heaolu on väärtus omaette, rõhutatakse heaolumajandusega heaolu ja majanduskasvu vastastikku tugevdavat olemust. Heaolu arvessevõtmine kõigis poliitikavaldkondades on eluliselt tähtis liidu majanduskasvu, tootlikkuse, eelarve pikaajalise jätkusuutlikkuse ja ühiskonna stabiilsuse jaoks.
2. Inimeste heaolu on Euroopa Liidu peamine eesmärk. Heaolumajandus toob tähelepanu keskmesse liidu olemasolu mõtte, mis on sätestatud aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Heaolumajanduse keskseks osaks on luua keskkond, mis võimaldab inimestel saavutada oma täieliku potentsiaali ja kasutada oma põhiõigusi. Samal ajal aitavad kestlik ja kaasav majanduskasv ja vastupanuvõime kaasa inimeste, ühiskonna ja planeedi heaolule.
3. Heaolumajanduse saavutamiseks on äärmiselt oluline horisontaalne lähenemisviis, mis põhineb eri poliitikavaldkondade vahelisel valdkonnaülesel koostööl. Vajadus tegutseda sektoriüleselt on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ja Euroopa sotsiaalharta ning sellele viidati osana „Tervis kõikides poliitikavaldkondades“ lähenemisviisist, mis sisaldus varasemates nõukogu järeldustes (2006). Heaolumajanduse põhimõtte järgimine ei nõua liidu tasandi meetmete jaoks uusi pädevusi või struktuure, kuid selleks on vajalik liidu ja selle liikmesriikide volituste kooskõlastatud ja parem kasutamine ning heaolu peamistele teguritele täiendava tähelepanu pööramine.

4. Heaolumajandus põhineb usaldusväärsel ja kestlikul majanduspoliitikal. Heaolumajandus toob esile, kui oluline on investeerida tulemuslikesse, tõhusatesse ja õiglastesse poliitilistesse meetmetesse ja struktuuridesse, mis tagavad kõigile inimestele juurdepääsu avalikele teenustele, sealhulgas tervishoiu- ja sotsiaalteenustele, pikaajalisele hooldusele, tervise- ja ennetusmeetmete edendamisele, sotsiaalkaitsele ning haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele. Selles asetatakse rõhk tööhõivele, aktiivsele tööturupoliitikale ning töötervishoiule ja -ohutusele ning inimväärsatele töötingimustele, mis on meetmed, millega tagatakse heaolu töö. See tähendab võrdseid võimalusi, soolist võrdõiguslikkust ja sotsiaalset kaasatust.
5. Teadmistepõhine poliitikakujundamine eeldab selgeid eesmärgi ning piisavate kvaliteetsete näitajate, põhjalike mõjuhinnaangute ning lühi-, keskmise ja pika perspektiivi kulutõhususe hindamise kasutamist. Üldiselt valitseb seisukoht, et SKP üksi ei anna terviklikku pilti inimeste heaolust. Seetõttu on vaja teha täiendavat koostööd ja suuremaid jõupingutusi kõigis sektorites, et kasutada paremini ära ja parandada olemasolevaid vahendeid ning tugineda neile, et arendada edasi ühist lähenemisviisi, mille abil mõõta heaolumajanduse erinevaid mõõtmeid.
6. Euroopa integratsiooni keskmes on tasakaal majanduskasvu ja sotsiaalse progressi vahel. See on põhjapaneva tähtsusega sotsiaalse turumajanduse jaoks, mille eesmärk on saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress, ning see eristab liitu kogu maailmas. Euroopa sotsiaalõiguste samm (edaspidi „samm“) annab suuna ülespoole suunatud lähenemiseks paremate töö- ja elutingimuste poole liidus. Samba elluviimine on liidu ja liikmesriikide ühine poliitiline tahe ja vastutus ning selleks on vaja mõlemapoolseid pidevaid edusamme ja põhjalikke meetmeid kooskõlas nende vastava pädevusega. Heaolumajandus aitab kaasa samba eesmärkide saavutamisele ja samba elluviimisele kooskõlas uue ELi strateegilise tegevuskavaga aastateks 2019–2024. Lisaks toetab see Euroopa sotsiaalmudelit, võimestades kõiki inimesi, edendades ülespoole suunatud sotsiaalset ja majanduslikku lähenemist.

7. Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon¹ on rõhutanud, et investeerimine tervishoiu, hariduse, tööhõive, soolise võrdõiguslikkuse ja sotsiaalkaitse parandamisse kõigi ühiskonnaliikmete jaoks aitab kaasa majanduskasvule. Lisaks sellele aitab suurema isikliku heaoluga seotud sotsiaalne kasu (sealhulgas suurem usaldus ning suurem ühiskondlik kaasatus ja sotsiaalne ühtekuuluvus) suurendada majanduskasvu, suurendades tootmistegurite kogutootlikkust, finants- ja poliitilist stabiilsust ning vastupanuvõimet negatiivsete šokkide suhtes.
8. Heaolumajandus on kesksel kohal ka ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030, millega on seotud kõik liikmesriigid. Tervishoidu, sotsiaalkaitse ja haridusse investeerimise tähtsust on tunnistanud mitu rahvusvahelist organisatsiooni, nimelt Maailmapanga Grupp², Rahvusvaheline Valuutafond³, Rahvusvaheline Tööorganisatsioon⁴ ja Maailma Terviseorganisatsioon⁵.

TULETADES MEELDE, ET:

9. Suur hulk eurooplasi elab heal järjel. Vaatamata erinevustele liikmesriikide vahel ja sees on liidus elavad inimesed keskmiselt kõrgema haridustasemega ning nad on jõukamad, tervemad ja pikema elueaga kui kunagi varem.

¹ Heaolumajandus – OECD taustadokumendi „Inimeste heaolu ja majanduskasvu võimaluste loomine“ kommenteeritud kokkuvõte (10414/19); Heaolumajandus – OECD taustadokument (10414/19 ADD 1).

² Inimkapitali projekt.

³ Sotsiaalkulutuste strateegia.

⁴ Sajanda aastapäeva deklaratsioon töö tuleviku kohta.

⁵ Tallinna harta „Tervisesüsteemid tervise ja jõukuse heaks“.

VÕTTES ARVESSE, et:

10. Vaesus ning tööturult ja ühiskonnast tõrjutus süvendavad ebavõrdsust ja segregatsiooni, mis võib põhjustada polariseerumist ja ebastabiilsust ühiskonnas. Vaatamata erinevatele positiivsetele arengutele seisavad vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevad inimesed silmitsi mitmete probleemidega ja võimaluste vähesusega. ELis on iga neljas laps vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus. Kodutus kasvab paljudes liikmesriikides ja see puudutab erinevaid inimrühmi, eelkõige linnakeskkonnas. Kuid linnad võivad pakkuda võimalusi ka inimeste heaoluks. Piisav sissetulekutoetus, juurdepääs kvaliteetsetele tervishoiu- ja sotsiaalteenustele, pikaajaline hooldus ning alusharidus ja lapsehoid, taskukohase eluaseme pakkumine ning tööturule integreerimise ja taasintegreerimise toetamine on olulised selleks, et ennetada vaesust ja tõrjutust ning nendega tegeleda ning samal ajal tagada kõigile võrdsed võimalused. Oluline roll on ka sotsiaalmajandusel, sotsiaalsel innovatsioonil ja sotsiaalsetel investeeringutel.
11. Muutuvas töömaailmas on vaja kohanemisvõimet ja mitmekesisust ning kvalifikatsiooni ja oskuste pidevat arenemist. Seega on haridusel ja koolitusel keskne roll konkurentsivõime, kohanemisvõime ning tööturul ja ühiskonnas osalemise edendamisel. Tuleb teha jõupingutusi, et hõlbustada kõigi juurdepääsu elukestvale õppele ning oskuste ja pädevuste omandamisele, et vastata digitaliseerimise ja uute töövormide põhjustatud väljakutsetele ja kasutada ära nende pakutavad võimalused. Kliimamuutused mõjutavad töömaailma. Euroopa Ülemkogu on kutsunud nõukogu ja komisjoni üles tegema tööd tingimuste, stiimulite ja tugiraamistiku loomiseks, et tagada kooskõlas Pariisi kokkuleppega üleminek kliimanetraalsele ELile, mis muu hulgas säilitab Euroopa konkurentsivõime ning on õiglane ja sotsiaalselt tasakaalustatud, võttes samas arvesse liikmesriikide olukorda. Tööhõive seisukohast toob üleminek kliimanetraalsusele nii võimalusi kui ka väljakutseid.

12. Haavatavad rühmad ja tõrjutuse ohus inimesed seisavad sageli silmitsi raskustega tööturul ja ühiskonnas ning neil võivad olla erivajadused töökohal ja tööelus. Mittediskrimineerimise põhimõtte on nende vajaduste rahuldamiseks põhjapaneva tähtsusega. Puuetega inimeste kaasamine tööturule ja ühiskonda tervikuna on kooskõlas inimväärsse töö ja inimõiguste põhimõttega. Lisaks pakub pikaealisus võimalusi tööturul ja majanduses ning vajab toetavaid meetmeid, mis võimaldavad kõigil inimestel anda aktiivse panuse ühiskonda ja tööellu.
13. Õiglane töötasu, õiglased ja head töötingimused, kvaliteetsed töökohad, lugupidavad töökeskkonnad ja mittediskrimineerimine töökohal võimaldavad inimestel omada võrdset juurdepääsu tööturule ja jääda tööturule, vältida ennetähtaegselt pensionile jäämist ning tagada kogu tööjõu oskuste kasutamine. Sotsiaalsete õiguste ja tööelu piisav kaitse tugevdab liidu sotsiaalset mõõdet ning mängib olulist rolli võitluses ebavõrdsuse ja palgavaesuse vastu. Uutes töövormides tuleks samuti tagada õiglased ja head töötingimused ning piisav sotsiaalne kaitse. Ohutud ja tervislikud töökohad toovad kaasa suurema tootlikkuse, paranenud tööga rahulolu ja pikema tööelu, samuti hoiavad nad ära tööga seotud haigused, õnnetused ja nendega kaasnevad suured kulud. Tööturu osapooltel on nende poliitikameetmete kujundamisel oluline roll.
14. Soolise võrdõiguslikkuse edendamine, naiste tööhõivevõimaluste parandamine, võrdse töö eest võrdse tasu maksmise tagamine, töö, hoolduse ja eraelu ühitamise hõlbustamine naiste ja meeste jaoks ning naistevastase vägivalla ennetamine ja selle vastu võitlemine on kestliku ja kaasava majanduskasvu, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja heaolu jaoks hädavajalikud. Õiglasema ja kaasava majanduse eelduseks on sooliste tööhõive-, palga- ja pensionierinevuste vähendamine ning naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamine.

15. Kõigi jaoks mõeldud hästi kavandatud, piisavad ja kestlikud sotsiaalkaitstesüsteemid võivad olla tulemuslikud üksikisikute kaitsmisel. Investeeringud sotsiaalkaitstesüsteemidesse annavad pikas perspektiivis väärtuslikke sotsiaalseid ja majanduslikke tulemusi. Sotsiaalkaitse toetab sotsiaal-majanduslikku vastupanuvõimet ja inimkapitali. Lisaks on selliste süsteemide abil võimalik saavutada paremaid tulemusi tööturul, toetades tööjõu üleviimist majanduse tärkavatesse ja dünaamilistesse sektoritesse.
16. Haridus, koolitus ja elukestev õpe on olulised heaolupoliitika meetmed. Kättesaadav ja kvaliteetne haridus ja koolitus, mis on kaasavad, on olulised ühiskonna ja majanduse jaoks, mis peavad muutustega kohanema ja neid ära kasutama. Haridusse ja koolitusse investeerimisel on suur majanduslik ja sotsiaalne kasu; sellega toetatakse majanduse stabiilsust ja kasvu ning see on ka peamine panus meie majanduste ja ühiskondade vastupanuvõimesse ja nende tulevasse jõukusse.
17. Inimeste heaolu ohustavaid probleeme saab kõige paremini lahendada varases etapis ja kogu elu jooksul. Need meetmed hõlmavad muu hulgas kvaliteetset ja taskukohast sünnituseelset hooldust, alusharidust ja lapsehoidu, tervislike eluviiside edendamist, sealhulgas kehalise tegevuse ja tervisliku toitumise edendamist, ning ennetavaid meetmeid ja soodsat keskkonda. Investeeringud tervisealasessse teadlikkusse on oluline, et inimesed saaksid teha tervislikke valikuid.

18. Kõigi juurdepääs tervishoiuteenustele, pikaajalisele hooldusele, tervise edendamisele ja haiguste ennetamisele, mida pakub kestlik tervishoiusüsteem, on heaolu äärmiselt olulised elemendid, mis tegelevad ka tervisealase ebavõrdsusega ning aitavad seega kaasa majandusele ja ühiskonnale. Investeeringud *rahva tervise turvalisusesse* aitavad kaasa terviseohtude tõhusale ja õigeaegsele ennetamisele ja avastamisele ning nendele reageerimisele. Näiteks antimikroobne resistentsus, vaktsiinikõhklus ja katastroofide kasvav levik kliimamuutuste ja haiguspuhangute tõttu võivad põhjustada suurt kahju rahvatervisele ja riikide majandusele. Suurem vaktsineerimine on kulutõhus meede paljude nakkushaiguste ennetamiseks. Suuremad jõupingutused hea vaimse tervise edendamiseks ning vaimse tervise häirete ennetamiseks, varajaseks diagnoosimiseks, raviks ja häbimärgistamise kaotamiseks parandaksid miljonite eurooplaste elu kogu nende eluea jooksul ning toetaksid mittediskrimineerivat töökeskkonda, paremaid töötingimusi ja seega tugevamat majandust.
19. Tervishoiukulude pidev kasv on kõikides Euroopa riikides väljakutse riikide majandusele. Seetõttu on väga oluline käsitleda tervist mõjutavaid sotsiaalseid, kaubanduslikke, majanduslikke ja keskkonnaga seotud tegureid ning mittenakkuslikest haigustest tulenevat koormust, võttes arvesse selliseid riskitegureid nagu halb ja ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ning alkoholi ja tubaka kahjustav kasutamine. Tarbimise ja käitumise suunamiseks võib kasutada fiskaalmeetmeid.
20. Paljude meditsiiniseadmete ja ravimite nappus ja kõrged hinnad koos analoogravimite ja sarnaste bioloogiliste ravimite ebaefektiivse kasutamisega võivad ohustada riikide tervishoiusüsteemide kestlikkust ja rahastamist. Oluline on parandada ravimite kättesaadavust ja kulutasuvust, patsientide ohutust ning ravi järjepidevust. Lisaks on oluline jätkata poliitilist arutelu taskukohasuse ja varustuskindluse üle.

21. Tehnoloogia areng, eelkõige digitaliseerimine ja tehisintellekt, muudab inimeste heaolu edendamise ning tervishoiu- ja sotsiaalteenuste osutamise võimalusi. See võib suurendada teenuste kulutõhusust, tulemuslikkust ja kvaliteeti ning vähendada juurdepääsu ja tulemuste ebavõrdsust. Oluline on parandada inimeste juurdepääsu oma tervishoiu- ja sotsiaalandmetele ning suurendada teadlikkust tervishoiu ja sotsiaalandmete kaitse valdkonnas. Rahvatervise, teadusuuringute ja innovatsiooni edendamiseks on oluline kasutada tervise- ja sotsiaalandmete potentsiaali, järgides samal ajal täielikult kohaldatavaid andmekaitse-eeskirju ja eetilisi põhimõtteid.
22. Euroopa poolaasta on raamistik liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimiseks ning see on oluline vahend strateegia „Euroopa 2020“ ja samba alla kuuluvate peamiste valdkondade rakendamise jälgimiseks. Sotsiaal-, tööhõive-, haridus-, koolitus- ja võrdõiguslikkuse poliitika, tervishoiu ja pikaajalise hoolduse, pensionide, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega seotud konkreetsete soovitude arv on kasvanud järk-järgult ning praegu moodustavad need teemad peaaegu poole soovitude koguarvust. Hästi kavandatud ja jätkusuutlik sotsiaal-, tööhõive-, haridus- ja tervishoiupoliitika ning sooline võrdõiguslikkus on kestliku ja kaasava pikaajalise majanduskasvu jaoks hädavajalikud. Valdkonnaülene koostöö ning majanduspoliitika ja nimetatud poliitikavaldkondade vaheline hea tasakaal mängivad seega olulist rolli Euroopa poolaasta protsessis.
23. Struktuurireformid kuuluvad liikmesriikide vastutusalasse. Liidu struktuurifondid võivad toetada täiendavat kestlikku arengut liikmesriikide heaolupoliitikas. Neid fonde saab kasutada, et edendada liikmesriikide meetmeid, mis on kindlaks määratud majandus- ja tööhõivepoliitika koondsuunistes ja Euroopa poolaasta riigipõhistes soovitudes.

24. Seepärast on oluline, et liit töötaks välja uue pikaajalise 2020. aasta järgse strateegia tagamaks, et liidust saab maailma kõige konkurentsivõimelisem ja sotsiaalselt kaasavam, **kliimaneutraalne** majandus, mis kajastab heaolumajandust. On oluline, et liit näitaks üles ülemaailmset juhtpositsiooni, võttes vastu ambitsioonika ja tasakaalustatud uue horisontaalse strateegia, mis on kooskõlas samba ja ÜRO tegevuskava 2030 raames võetud kohustustega.

Euroopa Liidu Nõukogu KUTSUB liikmesriike ÜLES:

25. TÖÖTAMA VÄLJA valdkonnaülese heaolule avaldatava mõju hindamise, et tugevdada teadmistepõhist poliitikat ja otsuste tegemist.
26. KAALUMA heaoluga seotud näitajate kasutamist, et jälgida riikide eelarveprotsesse ja nendest aru anda ning kasutada teadmistepõhist otsustusprotsessi. Kõik need näitajad tuleks jaotada soo alusel.
27. TÕHUSTAMA tööturul osalemist, parandades konkreetsete toetusmeetmete suunatust tööturult kõrvalejäänud või tööturult kõrvalejäämise ohus isikutele kooskõlas aktiivse kaasamise lähenemisviisiga.
28. TAGAMA riiklikke olusid arvestades kõigi juurdepääsu piisavale sotsiaalkaitsele ning kvaliteetsetele, taskukohastele ja kestlikele teenustele.
29. SUUNAMA oma sektoriülese tegevuse heaoluga seotud probleemide lahendamisele varajases etapis ja üksikisikute kogu eluea jooksul, võttes eelkõige arvesse tervise- ja ennetusmeetmete edendamisest saadavat kasu.
30. EDENDAMA terviklikku elukestva õppe poliitikat ning oskuste ja pädevuste arendamist kogu elu jooksul.

31. EDENDAMA struktuurireforme, mis soodustavad sotsiaalset kaasatust, kodanikuosalust ja sotsiaalmajanduslikku vastupanuvõimet.
32. TÕHUSTAMA sektoriteülest perspektiivi Euroopa poolaastaga tegelevate erinevate nõukogu ettevalmistavate organite väljendatud poliitilistes seisukohtades, et tagada tasakaalustatud horisontaalne analüüs vastavalt heaolumajanduse põhimõttele.

KUTSUB liikmesriike ja Euroopa Komisjoni ÜLES, kooskõlas nende vastavate pädevustega ning võttes arvesse riiklikke olusid ning austades tööturu osapoolte rolli ja autonoomiat:

33. LISAMA heaolumajanduse aspekti horisontaalselt riikide ja liidu poliitikasse ning asetama inimesed ja nende heaolu poliitika kujundamise keskmesse.
34. RAKENDAMA riiklikul ja liidu tasandil tõenditel põhinevaid ja tõhusaid poliitilisi meetmeid, et lahendada heaoluga seotud ühiseid probleeme.
35. JÄTKAMA vaesuse kaotamist, tegeledes eelkõige laste vaesuse ja vaesuse ühelt põlvkonnalt teisele ülekandumisega, uurides sealhulgas uusi meetmeid.
36. JÄTKAMA selliste meetmete kavandamist ja rakendamist, millega tunnistatakse ja käsitletakse kodutust ning EDENDAMA kõigi juurdepääsu taskukohase hinnaga eluasemele.
37. EDENDAMA sektoriülest koostööd ja jätkama tööhõive-, sotsiaal-, tervishoiu- ja hariduspoliitika rolli tugevdamist Euroopa poolaasta protsessis.
38. TEOSTAMA Euroopa poolaasta raames horisontaalseid analüüse, et edendada laiaulatuslikke ja pikaajalisi poliitilisi väljavaateid ning anda tasakaalustatud poliitilisi soovitusi.

39. JÄTKAMA kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete andmete hoolsat kogumist ja statistiliste meetodite väljatöötamist inimeste heaolu mõõtmiseks ja korrapäraseks jälgimiseks, et tagada koos majandusnäitajatega Euroopa poolaasta raames põhjalik analüüs, mis on poliitika ja otsuste tegemise aluseks.
40. EDENDAMA samba põhimõtete rakendamist, mis on oluline samm heaolumajanduse saavutamise suunas.
41. TAGAMA digitaliseerimisest saadava kasu inimeste heaoluks, kiirendades näiteks tööd innovatiivsete ja ülesehituselt turvaliste digitaalsete lahenduste väljatöötamiseks, et edendada tervisealast, tervishoiu- ja sotsiaalsotsiaalpoliitikat, tugevdades vajaduse korral praeguseid algatusi, mis on seotud tervishoiu ja sotsiaalkaitse andmete koostalitlusvõimelise piiriülese vahetamisega ning kasutades uuenduslikke andmetehnoloogiaid, sealhulgas tehisintellekti, järgides samal ajal andmekaitse-eeskirju, andmeturvet ja seonduvaid eetilisi põhimõtteid ning EDENDAMA e-kaasatust.
42. NÄGEMA ETTE demograafiliste muutuste mõju, eelkõige rahvastiku vananemise ja pikaajalisuse mõju, ja EDENDAMA kõigis poliitikavaldkondades tervena ja aktiivsena vananemist.
43. RAKENDAMA konkreetseid ja tõhusaid meetmeid, et kaotada sooline tööhõive- ja palgalõhe, ning saavutada enam kui on ette nähtud soolise palgalõhe vähendamise ELi tegevuskavas, ning KÄSITLEMA nende mõju soolisele pensionilõhele.
44. EDENDAMA kättesaadava, taskukohase ja kvaliteetse alushariduse ja lapsehoiu kõrget taset kooskõlas 2002. aastal Barcelonas kokku tulnud Euroopa Ülemkogu poolt seatud eesmärkidega lapsehoiu kohta ja nõukogu 2019. aasta soovitusel kvaliteetsete alushariduse ja lapsehoiustsüsteemide kohta.
45. TUGEVDAMA sotsiaalmajanduse, sotsiaalse ettevõtluse ja sotsiaalse innovatsiooni rolli sotsiaalse kaasatuse, kvaliteetsete töökohtade loomise ja kättesaadavuse ning sotsiaalsete investeeringute edendamisel.

46. TEGEMA tihedat KOOSTÖÖD Euroopa ja riiklike tööturu osapoolte ja kodanikuühiskonnaga, et edendada heaolumajandust tõhusa sotsiaal- ja kodanikuühiskonna dialoogi kaudu.

KUTSUB Euroopa Komisjoni ÜLES:

47. TEGEMA aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020“ lõppemisel ETTEPANEKU liidu uue pikaajalise majanduskasvu strateegia kohta, mille eesmärk on tagada, et liidust saab maailma kõige konkurentsivõimelisem ja sotsiaalselt kaasavam, **kliimaneutraalne** majandus.
48. ESITAMA teatise, mis käsitleb heaolumajandust ja milles keskendutakse heaolupoliitika ja majanduskasvu vastastikustele suhetele, tasakaalustatud sektorivahelisele koostööle erinevate poliitikavaldkondade vahel, teadmistepõhisele lähenemisviisile ning ennetusmeetmetele ja varajasele sekkumisele, toetades samba ja ÜRO 2030. aasta tegevuskava rakendamist.
49. TUGEVDAMA seadusandlike ja peamiste poliitikaalgatuste poolt heaolule avaldatava mõju hindamist, sealhulgas majanduspoliitika valdkonnas.
50. VAATAMA LÄBI ELi töötervishoiu ja tööohutuse strateegilise raamistiku, võttes arvesse töömaailma muutumist.
51. VÕTMA VASTU eraldiseisva Euroopa soolise võrdõiguslikkuse strateegia ja TUGEVDAMA soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist ning soolise võrdõiguslikkusega arvestavat eelarvestamist ja neid tõhusalt rakendama kõigis poliitikavaldkondades.
52. EDENDAMA Euroopa koostööd hariduse ja koolituse valdkonnas, et muuta Euroopa juhtivaks õpiühiskonnaks maailmas, toetades kultuuri, mis soodustab, võimestab ja motiveerib inimesi ja ühiskondi õppima kõigil tasanditel, kõigis hariduse ja koolituse vormides ning kõigil eluetappidel.

53. TÖÖTAMA VÄLJA uued algatused puuetega inimeste poliitika käsitlemiseks lisaks praegusele Euroopa puuetega inimeste strateegiale 2010–2020.
54. UUENDAMA romade kaasamise kohustust, töötades välja uued poliitilised algatused, sealhulgas 2020. aasta järgse Euroopa raamstrateegia vastuvõtmine.
55. TOETAMA oma pädevusse kuuluvate asjakohaste meetmete abil liikmesriike nende püüdlustes parandada tervishoiuteenuste jätkusuutlikkust ja kättesaadavust, sealhulgas juurdepääsu ravimitele ja meditsiiniseadmetele.
56. TEGEMA ETTEPANEKU Euroopa Liidu vaimse tervise strateegia kohta, võttes arvesse eri poliitikavaldkondade sektoriülest mõju vaimsele tervisele.
57. TEGEMA ETTEPANEKU vähktõve vastu võitlemise Euroopa tegevuskava kohta, et toetada liikmesriike nende püüdlustes muu hulgas ennetada vähktõbe, tegeleda varajase diagnoosimise ja raviga ning parandada patsientide ja ellujäänute elutingimusi.

KUTSUB tööhõivekomiteed ja sotsiaalkaitsekomiteed ÜLES:

58. LÕIMIMA heaolumajanduse vaatenurga nende pädevusse kuuluvates poliitikavaldkondades peetavatesse aruteludesse.
59. JÄTKAMA teineteise ja majanduspoliitika komiteega tehtava tiheda koostöö tugevdamist ning koostöö tugevdamist teiste asjakohaste nõukogu ettevalmistavate organitega, eelkõige tervishoiu ja hariduse valdkonnas, et tagada tasakaalustatud horisontaalne analüüs.
60. JÄTKAMA koostöös ELi institutsioonidega usaldusväärsete ja rahvusvaheliselt võrreldavate näitajate parandamist ja arendamist inimeste heaolu mõõtmiseks ja jälgimiseks liidus, võttes arvesse riigipõhiseid olusid ja teiste asjaomaste rahvusvaheliste osalejate tehtud tööd.